

HOOFDSTUK 7

Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang

Een ondernemer kan besluiten om zijn onderneming in te brengen in een bv. Meestal gebeurt dit om belastingheffing te besparen of in elk geval uit te stellen, maar het motief kan ook zijn om eventuele aansprakelijkheid tegenover derden te beperken. Bij inbreng van een onderneming in een bv valt de winst onder de vennootschapsbelasting. De aandeelhouders krijgen, als zij minimaal 5% van het geplaatste kapitaal bezitten, te maken met de aanmerkelijkbelangheffing. Dit hoofdstuk is geheel gewijd aan deze aanmerkelijkbelangheffing.

Oefenopgaven

Opgave 7.1 Ja. Samen bezitten ze 5% van het geplaatste aandelenkapitaal. Beiden hebben een aanmerkelijk belang (art. 4.6 Wet IB).

Opgave 7.2 Nee. Na de echtscheiding zijn zij geen partners meer, zij bezitten beiden dan geen aanmerkelijk belang meer. (Voorheen hebben zij een aanmerkelijk belang gehad. Zij kunnen op grond van art. 4.40 Wet IB het verzoek doen om hun aandelen als een fictief aanmerkelijk belang aan te merken.)

Opgave 7.3 Nee. Jan heeft alleen een aanmerkelijk belang als hij minimaal 5% van de aandelen of koopties op 5% van de aandelen bezit (art. 4.6 Wet IB). Aan deze voorwaarde voldoet hij niet.

Opgave 7.4 Ja. Flip bezit 5% van de aandelen. De koopties behoren ook tot het aanmerkelijk belang, deze worden meegesleept op grond van art. 4.9 Wet IB.

Opgave 7.5 Ja. Marco bezit 3% van de aandelen direct en 2% indirect. Bij elkaar is dit dus 5% (art. 4.6 Wet IB).

Opgave 7.6

- a. Ja. Piet bezit 99%, dit is meer dan 5% van de aandelen (art. 4.6 Wet IB).
- b. Ja. Rita bezit slechts 1% van de aandelen. Haar vader, bloedverwant in de rechte lijn, heeft echter een aanmerkelijk belang. Om deze reden wordt haar aandelenbezit meegetrokken op grond van art. 4.10 Wet IB.

Opgave 7.7

- a. Box 2.
- b. € 10.000.
- c. 24,5%.
- d. Ja, de ingehouden dividendbelasting kan als voorheffing worden verrekend met de aanslag inkomstenbelasting (art. 9.2 Wet IB).
- e. Inkomsten uit aanmerkelijk belang zijn gemeenschappelijke inkomensbestanddelen, dit heeft tot gevolg dat de inkomsten vrijelijk kunnen worden verdeeld tussen fiscale partners. Men kan de inkomsten dus zowel bij Gerrit als Mien aangeven (art. 2.17 lid 5 letter b Wet IB).
- f. Nee, dit maakt geen verschil voor de toerekening.

Opgave 7.8

Opbrengst aandelen Joepie bv	€ 8.000
Af: financieringskosten	<u>- 10.000</u>
Inkomsten uit aanmerkelijk belang negatief	<u>€ 2.000</u>

Opgave 7.9

- a. *Dividend*: Karel bezit € 2.000 van in totaal € 40.000. Dat is 5%, zodat er sprake is van een aanmerkelijk belang. Dit valt onder box 2, zie art. 4.6 Wet IB. Dividend is belast op grond van art. 4.12 letter a Wet IB. Karel moet het brutodividend van € 2.000 in box 2 aangeven. De ingehouden dividendbelasting kan hij als voorheffing met zijn aanslag inkomstenbelasting verrekenen (art. 9.2 Wet IB).
- b. *Rente*: Omdat sprake is van een aanmerkelijk belang, valt de € 5.000 rente in box 1 als belastbaar resultaat uit een werkzaamheid onder de terbeschikkingstellingsregeling, art. 3.92 lid 2 letter a ten 1^e Wet IB. Belast is € 5.000 –/– € 600 (12% TBS-vrijstelling) = € 4.400.
- c. Het antwoord op vraag a verandert niet; op vraag b wel. Karel bezit een aanmerkelijk belang op grond van art. 4.10 Wet IB. Hij bezit weliswaar minder dan 5%, maar hij wordt meegetrokken door zijn bloedverwanten in de rechte lijn die een aanmerkelijk belang in dezelfde bv hebben. Het ontvangen dividend is bij hem in box 2 belast.
- De terbeschikkingstellingsregeling is echter niet van toepassing, omdat hiervoor een aanmerkelijk belang op grond van de meetregel niet meetelt, zie art. 3.92 lid 1 letter a slotzin Wet IB. De ontvangen rente is niet belast, de vordering is belast in box 3.

Opgave 7.10

- a. Gerard bezit geen aanmerkelijk belang in Groenlo bv, omdat hij minder dan 5% van het geplaatste aandelenkapitaal bezit. Zijn aandelenbezit is dus belast in box 3.
- b. Het daadwerkelijk ontvangen dividend is in beginsel niet belast, want dit betreft box 3-vermogen. De ingehouden dividendbelasting is als voorheffing verrekenbaar met de verschuldigde inkomstenbelasting. Het ontvangen dividend is voor de box 3-heffing wel van belang als Gerard gebruikmaakt van de tegenbewijsregeling.
- c. Nu ontstaat een aanmerkelijk belang omdat de 5%-grens wordt overschreden. Als verkrijgingsprijs geldt de waarde op het moment van het ontstaan van het aanmerkelijk belang: $100/60 \times € 480.000 = € 800.000$ (art. 4.23 Wet IB).
- d. Het brutodividend, € 20.000, is regulier box 2-inkomen (art. 4.12 letter a Wet IB). De ingehouden dividendbelasting, € 3.000, is als voorheffing verrekenbaar met de aanslag inkomstenbelasting (art. 9.2 lid 1 letter b Wet IB).
- e. Een zeilboot is vrijgesteld box 3-vermogen, art. 5.3 lid 2 letter c Wet IB.

- f. Er wordt een winst uit aanmerkelijk belang gerealiseerd van € 900.000 –/– € 800.000 = € 100.000. Het tarief is 24,5% over € 67.804 + 31% over € 32.196; verschuldigd is € 26.593.
- g. Het spaartegoed van € 900.000 is box 3-vermogen. Op 1 januari 2026 moet hij het forfaitaire rendement over dit bedrag in zijn aangifte opnemen (art. 5.2 Wet IB). Als Gerard gebruikmaakt van de tegenbewijsregeling van box 3, is de werkelijke opbrengst van het spaartegoed van belang.

Opgave 7.11

- a. Box 1. Frederik bezit een aanmerkelijk belang in Vabri bv (art. 4.6 Wet IB). Om deze reden valt de huuropbrengst onder de terbeschikkingstellingsregeling en wordt deze belast als een resultaat uit een werkzaamheid in box 1.
- b. Art. 3.92 Wet IB.

c.	Huur		€ 15.000
	Afschrijving (€ 90.000 –/– € 22.000) : 20	€ 3.400	
	Schilderwerk	– 10.400	
	Hypotheekrente	– 2.800	
			<u>– 16.600</u>
	Opbrengst	Negatief	– 1.600
	Af: TBS-vrijstelling 12%		<u>– 192</u>
	In aangifte	Negatief	<u>€ 1.408</u>

Opgave 7.12

Box 2. Ahmet moet in zijn aangifte € 6.000 opnemen als inkomsten uit aanmerkelijk belang. Het gevolg voor zijn aanslag is dat hij hierover verschuldigd is: € 6.000 × 24,5% is € 1.470. De ingehouden dividendbelasting van € 900 is verrekenbaar als voorheffing op de aanslag inkomstenbelasting over het jaar 2025 (art. 9.2 lid 1 letter b Wet IB).

Opgave 7.13

Het excessieve deel van de schuld is voor Maarten € 450.000 (€ 950.000 –/– € 500.000), dit bedrag wordt bij hem in 2025 belast als een positief fictief regulier voordeel (art. 4.14a lid 1 letter a Wet IB). In 2026 heeft Maarten een maximumbedrag van € 950.000 (€ 500.000 + € 450.000) (art. 4.14a lid 2 Wet IB).

Opgave 7.14

De aflossing heeft tot gevolg dat Maarten in 2026 een fictief negatief regulier voordeel heeft van € 100.000 (art. 4.14a lid 1 letter b Wet IB). In 2026 heeft Maarten een maximumbedrag van € 850.000 (€ 950.000 –/– € 100.000) (art. 4.14a lid 2 Wet IB).

Opgave 7.15

Het excessieve deel van de schuld is voor Louise € 700.000 (€ 1.200.000 –/– € 500.000), dit wordt bij haar in 2025 belast als een fictief regulier voordeel (art. 4.14a lid 1 letter a Wet IB).

Opgave 7.16 De verkoop van de aandelen leidt voor Louise tot een aanmerkelijkbelangheffing van € 810.000 (€ 850.000 –/– € 40.000). Louise wordt geacht aan het eind van het jaar nog steeds een aanmerkelijk belang te hebben, het bedrag van de schulden is nihil (art. 4.14a lid 5 Wet IB). Deze bepaling bewerkstelligt dat Louise een negatief fictief regulier voordeel heeft van € 700.000 (art. 4.14a lid 1 letter b Wet IB). In 2028 betaalt zij per saldo over een bedrag van € 110.000 aanmerkelijkbelangheffing.

Opgave 7.17 a. Box 2. Hij bezit een aanmerkelijk belang.

b.	De overdrachtprijs van de aandelen is	€ 35.000
	De verkrijgingsprijs is € 2.400 per stuk, art. 4.21 lid 2 Wet IB	– 24.000
	Inkomen uit aanmerkelijk belang	<u>€ 11.000</u>

- c. Het tarief is 24,5%. De verschuldigde belasting is € 2.695, art. 2.12 Wet IB.
- d. Bij de eerste aankoop van de aandelen in 2018 kreeg Sjoerd geen aanmerkelijk belang. De aandelen behoorden op dat moment voor Sjoerd tot zijn box 3-vermogen. Door de aankoop in 2022 komt Sjoerd boven de 5%-grens. Hierdoor verkrijgt hij vanaf dat tijdstip een aanmerkelijk belang. Voor de verkrijgingsprijs van de aandelen geldt dan de waarde in het economisch verkeer op dat moment (art. 4.23 Wet IB). De verkrijgingsprijs van de aandelen wordt hierdoor $10 \text{ stuks} \times € 3.000 = € 30.000$. Het inkomen uit aanmerkelijk belang is $€ 35.000 - € 30.000 = € 5.000$. Hierover is Sjoerd verschuldigd: $24,5\% \text{ van } € 5.000 = € 1.225$.

Opgave 7.18 a. In box 2, want Marco bezit meer dan 5% van het geplaatste aandelenkapitaal in Naalmania bv en heeft hierdoor een aanmerkelijk belang (art. 4.6 Wet IB).

- b. De verkrijgingsprijs van de aandelen wordt gesteld op de gemiddelde verkrijgingsprijs (art. 4.21 lid 2 Wet IB).

De berekening hiervan is als volgt:

25 stuks:	€ 25.000
10 stuks:	– 17.000
5 stuks:	<u>– 20.000</u>
40 stuks:	<u>€ 62.000</u>

De gemiddelde verkrijgingsprijs is $€ 62.000 : 40 = € 1.550$ per stuk. Voor 8 aandelen is dit $€ 1.550 \times 8 = € 12.400$.

- c. Art. 4.21 lid 2 Wet IB.

- d. Marco moet in box 2 het volgende bedrag als vervreemdingswinst opnemen:

Verkoopopbrengst	€ 80.000
Af: kosten in verband met overdracht (art. 4.20 Wet IB)	– 2.500
Overdrachtprijs	€ 77.500
Af: verkrijgingsprijs	<u>– 12.400</u>
Winst uit aanmerkelijk belang	<u>€ 65.100</u>

- Opgave 7.19**
- Gerda bezit een aanmerkelijk belang in Plastic bv (art. 4.6 Wet IB). De verkoopopbrengst van 90% van de aandelen Plastic bv moet worden aangegeven in box 2.
 - Peter en Gerda zijn partners. De inkomsten in verband met de verkoop van 90% van de aandelen Plastic bv mogen tussen Peter en/of Gerda vrijelijk worden verdeeld (art. 2.17 lid 5 letter b Wet IB).
 - Het bedrag dat opgenomen moet worden in de aangifte is € 140.000 –/– € 16.200 ($90\% \times € 18.000$) = € 123.800 (art. 4.19 Wet IB).

Opgave 7.20

a.

Nr.	Box	Bedrag in aangifte, in €	Toelichting										
1 + 2	3	155.000	Belaste bezitting in box 3. Als inkomen moet het forfaitaire rendement over € 155.000 worden aangegeven. Als Frank gebruikmaakt van de tegenbewijsregeling, wordt het werkelijke rendement in de box 3-heffing betrokken. De ingehouden dividendbelasting wordt als voorheffing verrekend met de aanslag inkomstenbelasting (art. 9.2 lid 1 letter b Wet IB).										
3	geen	geen	De waarde van de aandelen moet niet worden aangegeven in box 2										
4	1	70.000	€ 70.000 is een zakelijk vastgesteld salaris, dus geen correctie op grond van art. 12a Wet LB. De ingehouden loonbelasting wordt als voorheffing verrekend met de aanslag inkomstenbelasting (art. 9.2 lid 1 letter a Wet IB)										
5	2	15.000	Frank bezit een aanmerkelijk belang in Frama Electrics bv. De ingehouden dividendbelasting wordt als voorheffing verrekend met de aanslag inkomstenbelasting (art. 9.2 lid 1 letter b Wet IB)										
6	1	28.160	Er is sprake van een terbeschikkingstelling aan een vennootschap waarin Frank een aanmerkelijk belang heeft (art. 3.92 Wet IB). De berekening van het bedrag in de aangifte is: <table><tr><td>– Zakelijke huur</td><td>€ 40.000</td></tr><tr><td>– Af: onderhoudskosten etc.</td><td>– 8.000</td></tr><tr><td></td><td>€ 32.000</td></tr><tr><td>Af: TBS-vrijstelling 12% (art. 3.99b Wet IB)</td><td>– 3.840</td></tr><tr><td>Bedrag in aangifte</td><td>€ 28.160</td></tr></table>	– Zakelijke huur	€ 40.000	– Af: onderhoudskosten etc.	– 8.000		€ 32.000	Af: TBS-vrijstelling 12% (art. 3.99b Wet IB)	– 3.840	Bedrag in aangifte	€ 28.160
– Zakelijke huur	€ 40.000												
– Af: onderhoudskosten etc.	– 8.000												
	€ 32.000												
Af: TBS-vrijstelling 12% (art. 3.99b Wet IB)	– 3.840												
Bedrag in aangifte	€ 28.160												

- Bedrijfsopvolgingsregeling, art. 4.17c Wet IB.
- De bv moet een materiële onderneming drijven.
 - Simon mag geen aanmerkelijk belang hebben op grond van de meetrekregeling.
 - Simon moet binnenlands belastingplichtig zijn.
 - Simon moet op het moment van de schenking minimaal 21 jaar zijn.

Opgave 7.21 Ja.

Overdrachtprijs $20 \times \text{€ } 4.500$, art. 4.22 lid 1 Wet IB	€ 90.000
Verkoopkosten, art. 4.20 Wet IB	– 500
	€ 89.500
Af: verkrijgingsprijs, art. 4.21 lid 1 Wet IB	– 40.000
Inkomen uit aanmerkelijk belang	<u>€ 49.500</u>
Tarief 24,5%, art. 2.12 Wet IB	
Verschuldigde belasting € 12.127.	

Op grond van art. 4.17c Wet IB kan bij een schenking van aandelen op verzoek de aanmerkelijkbelangheffing achterwege blijven, mits aan een aantal voorwaarden is voldaan. De belangrijkste voorwaarden zijn:

- de vennootschap waarop de aandelen betrekking hebben moet een materiële onderneming drijven;
- de verkrijger moeten binnenlands belastingplichtige zijn;
- de verkrijger moet op het moment van de schenking minimaal 21 jaar zijn.

Opgave 7.22 De overdrachtprijs is niet onder normale omstandigheden tot stand gekomen. Op grond van art. 4.22 lid 1 Wet IB wordt de overdrachtprijs gesteld op de waarde in het economisch verkeer.

De berekening voor de aanmerkelijkbelangheffing is:

Overdrachtprijs $20 \times \text{€ } 5.000$ (art. 4.22 lid 1 Wet IB) =	€ 100.000
Af: verkoopkosten (art. 4.20 Wet IB)	– 800
	€ 99.200
Af: verkrijgingsprijs (art. 4.21 lid 1 Wet IB) $20 \times \text{€ } 2.400$ =	– 48.000
Winst uit aanmerkelijk belang	<u>€ 51.200</u>

Opgave 7.23

a.	Overdrachtprijs (art. 4.22 lid 1 Wet IB)	€ 18.000
	Af: verkrijgingsprijs (art. 4.23 Wet IB)	– 12.000
	Winst uit aanmerkelijk belang	<u>€ 6.000</u>

Toelichting op de verkrijgingsprijs: in 2018 koopt Patrick 3 aandelen, op dat moment bezit hij geen aanmerkelijk belang. Op het moment dat hij in 2019 aandelen bijkoopt, krijgt hij wel een aanmerkelijk belang. Op dat moment is art. 4.23 Wet IB van toepassing. Hierin is bepaald dat ook de eerdere aandelen die hij bezat, mogen worden gesteld op de waarde in het economisch verkeer die deze hebben op het moment dat hij een aanmerkelijk belang krijgt.

- b. Ook de resterende 4 aandelen worden geacht te zijn vervreemd, art. 4.16 lid 1 letter g Wet IB. De heffing is: $4 \times 24,5\% \times (\text{€ } 9.000 - /- \text{€ } 6.000) = \text{€ } 2.940$.
- c. Op verzoek is doorschuiving van heffing mogelijk, zie art. 4.40 Wet IB. De aandelen vormen na de doorschuiving een fictief aanmerkelijk belang.

Opgave 7.24

Art. 4.16 lid 1 letter h Wet IB merkt de emigratie aan als een fictieve vervreemding. Bij emigratie wordt een conserverende aanslag opgelegd. Voor deze aanslag wordt uitstel van betaling verleend. Als dividend uit de vennootschap wordt uitgekeerd, wordt het uitstel ingetrokken voor het uitgekeerde dividendbedrag vermenigvuldigd met het aanmerkelijkbelangtarief. Het uitstel wordt geheel ingetrokken op het moment dat de aandelen worden vervreemd (art. 25 lid 8 en 26 lid 4 Inv.wet).

Opgave 7.25

- a. Art. 4.16 lid 1 letter h Wet IB.
- b. Overdrachtprijs € 450.000 –/- verkrijgingsprijs € 100.000 = € 350.000. Er wordt een conserverende aanslag opgelegd van € 104.093 (24,5% over € 67.804 + 31% over € 282.196) (art. 2.8 lid 2 Wet IB).
- c. Nee. Voor de conserverende aanslag wordt uitstel van betaling verleend. Bij een dividenduitkering wordt het uitstel gedeeltelijk ingetrokken, bij vervreemding van de aandelen wordt het uitstel geheel ingetrokken.

- Opgave 7.26**
- a. Op grond van art. 4.16 letter e Wet IB wordt het overlijden van Henk voor de aanmerkelijkbelangregeling aangemerkt als een fictieve vervreemding. Er moet worden afgerekend over het verschil tussen de waarde in het economisch verkeer op het moment van overlijden en de verkrijgingsprijs. Op grond van art. 4.17a Wet IB kan op verzoek de aanmerkelijkbelangwinst worden doorgeschoven naar de erfgenamen. Dit verzoek kan worden gedaan als aan de volgende voorwaarden is voldaan:
 - de verkrijger(s) moeten binnenlands belastingplichtig zijn. Aan deze voorwaarde is voldaan, omdat alle drie de kinderen in Nederland wonen.
 - doorschuiven is alleen mogelijk van het deel dat ziet op het vermogen in de vennootschap waarmee een materiële onderneming wordt gedreven. Het deel dat ziet op beleggingsvermogen kan dus niet worden doorgeschoven.

Alle drie de kinderen wonen in Nederland. Als in de bv een materiële onderneming wordt gedreven en zich geen beleggingsvermogen in de vennootschap bevindt, kan op verzoek de afrekening bij Henk achterwege blijven. Art. 4.39a lid 1 Wet IB schrijft vervolgens voor dat de verkrijgingsprijs van Henk doorschuift naar de verkrijgers.
 - b. Ook een toescheiding binnen 2 jaar na het overlijden is – op verzoek – geen vervreemding (art. 4.17b Wet IB). Dus de toescheiding heeft – mits men dit verzoekt – fiscaal geen gevolgen.
 - c. De verkrijgingsprijs van de aandelen schuift, bij een verzoek om doorschuiving, door naar Jaap. Jaap heeft na de toescheiding alle aandelen in Henneman bv. De verkrijgingsprijs van Jaap is de oorspronkelijke verkrijgingsprijs van zijn vader Henk.

Multiple choice-vragen

Vraag 7.1 De antwoorden c en d zijn juist. Het aandelenbezit van partners moet bij elkaar opgeteld worden voor de beoordeling of al niet een aanmerkelijk belang aanwezig is.

Vraag 7.2 Antwoord d is juist. De vader van Victoria bezit een aanmerkelijk belang; de bloed- en aanverwanten in de rechte lijn van de vader van Victoria bezitten een aanmerkelijk belang op grond van de meetrekregeling. De zus van Flip is geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn van de vader van Victoria.

Vraag 7.3 Antwoord d is juist. Marijn moet het ontvangen dividend opnemen in box 2, de betaalde financieringsrente in verband met de aankoop van de aandelen is aftrekbaar. De ingehouden dividendbelasting wordt als voorheffing verrekend met zijn aanslag inkomstenbelasting.

Vraag 7.4 Antwoord a is juist. De verkrijgingsprijs wordt gesteld op de gemiddelde verkrijgingsprijs $8/28 \times € 52.000 = € 14.858$.

Vraag 7.5 Antwoord a is juist. Bij een emigratie vindt heffing plaats over de aanmerkelijk-belangclaim middels een conserverende aanslag. Bij emigratie is geen doorschuiving mogelijk. In de andere situaties is wel een doorschuiving mogelijk als aan de gestelde voorwaarden is voldaan.

Vraag 7.6 Antwoord b is juist. Bij een verkoop van aanmerkelijkbelangaandelen is het fiscale genietingsmoment het tijdstip waarop de overeenkomst in verband met de verkoop is gesloten.